

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.3.2018r.
SWD(2018) 57 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego
dla przedsiębiorstw**

oraz

wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych

{COM(2018) 113 final} - {COM(2018) 99 final} - {SWD(2018) 56 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego systemu usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?
Finansowanie społecznościowe to usługa finansowa oparta na technologii, która może przyczynić się do wspierania projektów biznesowych potrzebujących finansowania oraz pomóc inwestorom w dywersyfikacji ich portfela. Finansowanie społecznościowe w coraz większym stopniu staje się ważnym elementem drabiny finansowania dla przedsiębiorstw typu <i>start-up</i> i młodych przedsiębiorstw. Często jest głównym narzędziem finansowania dla przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju, którymi fundusze <i>venture capital</i> lub nawet fundusze <i>private equity</i> są zainteresowane tylko częściowo. Finansowanie społecznościowe stanowi alternatywę dla niezabezpieczonych kredytów bankowych, takich jak kredyty w rachunku bieżącym lub kredyty na karcie kredytowej, które obecnie stanowią główne źródła finansowania zewnętrznego dla MŚP. Finansowanie społecznościowe uzupełnia finansowanie bankowe i korporacyjne, a tym samym dywersyfikuje źródła finansowania w gospodarce. Daje nowe możliwości zwłaszcza młodym, innowacyjnym przedsiębiorstwom, które nie posiadają znacznego zabezpieczenia, dużych środków trwałych ani historii finansowej. Pomimo tej ważnej roli unijne rynki finansowania społecznościowego w odniesieniu do finansowania przedsiębiorstw są generalnie słabo rozwinięte w porównaniu z innymi dużymi gospodarkami i – co najważniejsze – nie są w stanie prawidłowo funkcjonować w wymiarze transgranicznym. Ostatnie badania i dowody zebrane w drodze ukierunkowanych konsultacji potwierdziły, że ze względu na rozdrobnione i sprzeczne systemy regulacyjne platformy finansowania społecznościowego nie są w stanie zwiększyć skali działania i swobodnie świadczyć swoich usług na poziomie ogólnoeuropejskim. Podobnie inwestorzy powstrzymują się od angażowania w działalność transgraniczną z powodu braku zaufania do tych platform i ich rozdrobnionych ram prawnych mających zastosowanie do świadczenia usług.
Jaki jest cel inicjatywy?
Celem inicjatyw jest umożliwienie działalności w zakresie finansowania społecznościowego na całym jednolitym rynku UE w odniesieniu do finansowania na wczesnym etapie rozwoju i finansowania alternatywnego dla MŚP, zgodnie z celem unii rynków kapitałowych. Inicjatywa ta przyczyniłaby się również do dalszej dywersyfikacji europejskiego systemu finansowego z korzyścią dla stabilności finansowej, ochrony inwestorów i konkurencji między uczestnikami rynku. Inicjatywa ta ma dwa cele szczegółowe. Pierwszym celem jest umożliwienie platformom podjęcia działalności transgranicznej, mianowicie poprzez stworzenie systemu licencji, który może być wykorzystywany w całej UE bez konieczności uzyskiwania dalszych zezwoleń w poszczególnych państwach UE. Drugim celem jest zapewnienie, aby platformy podlegały ramom zapewniającym właściwe zarządzanie platformami i ochronę podmiotów zapewniających środki finansowe. Osiągnięciu tego celu służyłoby skupienie się na należytych zarządzaniu ryzykiem – zwłaszcza w zakresie prowadzenia działalności, kompetencji i reputacji, zarządzania ryzykiem, <i>due diligence</i> – oraz na odpowiednim ujawnianiu informacji. Powinno to zwiększyć zaufanie inwestorów do działalności transgranicznej.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?
Podjęte działanie będzie dotyczyło problemów określonych w ocenie skutków, czyli trudności napotykanymi przez platformy, które chcą rozszerzyć swoją działalność na całą UE, a także obecnie panującego braku zaufania do inwestycji transgranicznych i transgranicznego pozyskiwania środków finansowych. Działanie UE znacznie ograniczyłoby złożoność oraz obciążenia finansowe i administracyjne dla wszystkich kluczowych zainteresowanych stron, tj. platform finansowania społecznościowego, właścicieli projektów i inwestorów, zapewniając jednocześnie równe warunki działania wszystkim dostawcom usług posługującym się tym samym znakiem UE.
B. Rozwiązania
Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?
W ocenie skutków rozważono następujące warianty strategiczne: • wariant 1 – scenariusz odniesienia (brak działania UE);

- wariant 2 – opieranie się na kapitale związanym z reputacją: minimum harmonizacji w połączeniu z samoregulacją;
- wariant 3 – podejście oparte na produkcie: objęcie finansowania społecznościowego istniejącym jednolitym zbiorem przepisów;
- wariant 4 – uzupełniające rozwiązanie oparte na usługach: dobrowolny system dla europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego, w którym określone byłyby pewne wspólne unijne normy dla systemów finansowania społecznościowego.

Po ocenieniu i rozważeniu skutków uznano, że preferowany jest wariant czwarty (system dla europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego), ponieważ zapewnia on jasne ramy prawne umożliwiające rozwiązanie zidentyfikowanych problemów, a jednocześnie pozostaje proporcjonalny i minimalizuje koszty przestrzegania przepisów.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Zainteresowane strony opowiedziały się za podejściem regulacyjnym w szeregu otwartych konsultacji publicznych. Po pierwsze, w ramach konsultacji dotyczących zielonej księgi w sprawie unii rynków kapitałowych z 2015 r., chociaż kilku respondentów wyraźnie stwierdziło, że nie ma potrzeby podejmowania żadnych działań na poziomie UE, wielu respondentów wezwało do zapewnienia pewności prawa na poziomie UE w celu ułatwienia działalności transgranicznej i zwiększenia zaufania poprzez przejrzystość i ochronę inwestorów. Po drugie, w kontekście konsultacji w sprawie przeglądu śródkresowego unii rynków kapitałowych w 2017 r. wielu respondentów wyraziło podobne opinie, opowiadając się za opracowaniem należytych ram prawnych dla finansowania społecznościowego w całej UE, mając na uwadze utworzenie rynku o dostatecznej wielkości. Po trzecie, podczas konsultacji w sprawie FinTech, które zakończyły się w dniu 15 czerwca 2017 r., większość respondentów była zdania, że krajowe systemy regulacyjne utrudniają transgraniczną działalność w zakresie finansowania społecznościowego oraz że w związku z tym konieczna jest harmonizacja ustawodawstw na poziomie UE. Wśród potencjalnych obszarów harmonizacji wymieniono wymogi dotyczące ujawniania informacji przez platformy, wymogi w zakresie rejestracji i przepisy dotyczące ochrony inwestorów.

Ponadto na podstawie wstępnej oceny skutków większość przedstawicieli państw członkowskich na posiedzeniu grupy ekspertów Europejskiego Komitetu Papierów Wartościowych (w dniu 10 listopada 2017 r.) wyraziła poparcie dla rozporządzenia UE w tej dziedzinie (wariant 4), a kilka państw członkowskich zaproponowało inicjatywę mającą na celu harmonizację systemów krajowych (wariant 3).

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Preferowany wariant zapewnia platformom finansowania społecznościowego prostą, ale kompleksową metodę zwiększenia skali ich działalności transgranicznej pod nowym znakiem UE. Wspólne przepisy dotyczące wymogów w zakresie zarządzania i przejrzystości w odniesieniu do platform zapewnią również inwestorom transgranicznym gwarancje pod względem właściwej ochrony przed takimi kwestiami, jak konflikty interesów lub nieuczciwe postępowanie, a także zapewnią im lepsze informacje na temat finansowanych projektów. Ogółem działanie mogłoby zmniejszyć koszt braku działań na poziomie europejskim o co najmniej 20 mld EUR w wielkości nowego rynku w Europie.

Oczekuje się, że dzięki zapewnieniu dodatkowych możliwości finansowania, w szczególności dla przedsiębiorstw typu *start-up* i innowacyjnych MŚP, inicjatywa ta będzie miała również pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy i innowacje. MŚP zatrudniają obecnie 67 % europejskiej siły roboczej i są istotną siłą napędową innowacji. Jednocześnie MŚP nadal mają znaczne problemy z pozyskiwaniem środków finansowych. Badanie Innobarometr przeprowadzone przez Komisję Europejską w 2016 r. potwierdziło, że dostęp do finansowania jest główną przeszkodą w stymulowaniu badań i rozwoju oraz komercjalizacji innowacyjnych produktów lub usług.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Preferowane warianty generują koszty przestrzegania przepisów dla dostawców platform, które to koszty są wyszczególnione w załączniku 3 do oceny skutków i różnią się w zależności od tego, czy podmiot objęty regulacją posiadał już zezwolenie na podstawie MiFID oraz czy dostawcy platform ubiegają się lub ubiegali się o zezwolenie w wielu państwach. Koszty przestrzegania przepisów wzrosną, jeżeli działalność platformy jest

obecnie nieuregulowana i jeżeli platforma świadczy lub zamierza świadczyć usługi tylko w jednym państwie. Preferowany wariant może również generować koszty dla administracji. Wniosek może mieć pewien wpływ na budżet dla ESMA, szacowany na około 2,5 mln EUR, która to kwota w pierwszym roku pełnego wykonywania rozporządzenia zostanie podzielona między sektor i budżet UE.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Głównymi użytkownikami platform finansowania społecznościowego są przedsiębiorstwa, MŚP i mikroprzedsiębiorstwa. Inicjatywa ta zapewni im zatem dostęp do dodatkowych źródeł finansowania jako alternatywy dla tradycyjnych środków finansowania, takich jak: kredyty bankowe, kredyty w rachunku bieżącym lub kredyty na karcie kredytowej, które często są drogie dla przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju. Ponieważ średnia opłata za dostęp do finansowania społecznościowego jest zazwyczaj niższa niż koszt krótkoterminowego finansowania bankowego, inicjatywa może również prowadzić do zmniejszenia kosztów finansowania MŚP na wczesnym etapie rozwoju i w pierwszej fazie ekspansji.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Preferowany wariant ma wpływ na koszty i obciążenia administracyjne dla właściwych organów krajowych i ESMA. Wielkość i rozkład tych kosztów będą zależały od dokładnych wymogów nałożonych na europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego oraz od powiązanych zadań w zakresie nadzoru i monitorowania. Koszty dla organów nadzoru będą jednak znacznie niższe niż koszty wynikające z udzielania zezwoleń na podstawie MiFID.

Chociaż nie ma dostępnych konkretnych szacunków poziomu kosztów, można założyć, że koszty nadzoru będą porównywalne z kosztami związanymi z systemami krajowymi, które obejmują jedynie działalność polegającą na „przekazywaniu zleceń”. W zależności od zaangażowania ESMA w proces udzielania zezwoleń i nadzoru będzie istniał również wpływ na koszty w budżecie UE. Zakładając, że ESMA będzie odpowiedzialny za udzielanie zezwoleń europejskim dostawcom usług w zakresie finansowania społecznościowego, szacuje się, że jednorazowe koszty utworzenia odpowiednich systemów informacyjnych i zorganizowania zespołu odpowiedzialnego za procedurę udzielania zezwoleń wyniosą około 500 000 EUR.

Czy wystąpią inne znaczące skutki? Maksymalnie 6 wierszy

Brak.

D. Działania następne

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Rynek finansowania społecznościowego rozwija się szybko, a modele biznesowe ewoluują wraz z szybkim rozwojem technologicznym. Stosowność podejścia w zakresie polityki będzie zatem regularnie monitorowana zgodnie z koncepcją lepszego stanowienia prawa, aby upewnić się, że zakres działania (finansowanie społecznościowe oparte na inwestycjach i pożyczkach w projekty do kwoty 1 mln EUR) oraz zakres środków są zawsze dostosowane do ich celów i nie stają się nieproporcjonalne.